

SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA ARABULUCUK KARARLARI MAHKEME KARARI NİTELİĞİNDE SAYILDI

ÖZET : 6325 Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa istinaden işveren-işçi ilişkisinden kaynaklanan, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebine ilişkin bir uyuşmazlığın arabuluculuk süreci sonucunda anlaşma ile sona ermesi durumunda, imzalanan arabuluculuk anlaşma tutanağına istinaden geriye doğru SGK prim alacağının oluşması halinde taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi, icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın mahkeme kararı niteliğinde sayılarak SGK nezdindeki iş ve işlemlerinde mahkeme ilamı vasfında kabul edilerek sonuç doğuracaktır.

ARABULUCUK ANLAŞMA TUTANAKLARININ SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa göre;

Arabuluculuk, sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak tanımlanmıştır.

Arabuluculuk faaliyeti sonunda varılan anlaşmanın kapsamı taraflarca belirlenir ve tarafların anlaşması halinde ise anlaşma tutanağı arabulucu tarafından imzalanır.

12/10/2017 tarihli, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun ile taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesinin icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılacağı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı hükmü getirilmiştir.

Yine aynı kanuna göre iş hukukuna ilişkin işçi ve işverenin, aralarındaki özel hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin arabulucuya başvurmaları mümkün bulunmaktadır.

Aynı Kanuna göre, Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. " hükmü getirilmiştir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102. Maddesinin 6. fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde, "İşveren ile işyeri sigortalıları arasında akdedilen ve uygulanan iş sözleşmesinin mahkemelerce anılan Kanuna aykırı bulunması ve toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanmasına karar verilmesi nedeniyle geriye yönelik ödenmesi gereken ücret farklarına ilişkin düzenlenmesi gereken ek aylık prim ve hizmet belgelerinin, mahkeme kararının işverene tebliğ edildiği tarihi,"

Aynı Yönetmeliğinin 102. Maddesinin 6. fıkrasının (d) bendinde "4857 sayılı İş Kanunu'nun 21 inci maddesine istinaden iş mahkemelerince veya özel hakem tarafından verilen kararlar uyarınca göreve iadesine karar verilen sigortalı personel için verilmesi gereken asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

1) 21/8/2013 tarihine kadar kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının sigortalıya tebliğinden sonra on iş günü içinde sigortalı, işverene işe başlamak üzere başvurduğu takdirde, onuncu iş gününün içinde bulunduğu ayı,

2) 21/8/2013 tarihinden itibaren sigortalı personelin kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunması ve işverenin usulüne uygun daveti üzerine işe başlaması halinde, davete ilişkin tebligatın alındığı tarihin veya işverenin işçiyi işe başlatmaması halinde, sigortalı personelin işe başlamak için işverene yaptığı başvurusuna ilişkin tebligatın alındığı tarihin içinde bulunduğu ayı,"

Yine aynı Yönetmeliğin 102. Maddesinin 6. Fıkrasının (f) bendinde "Kamu kurumlarında çalışan sigortalılar için;

1) 21/8/2013 tarihine kadar idare mahkemesi kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ödenmesi halinde, bu ücretlere ilişkin düzenlenmesi gereken ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günü veya idarenin karar tarihini,

2) 21/8/2013 tarihinden itibaren mahkeme kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ve ücret niteliğinde ödeme yapılması halinde, bu ücretlere ilişkin düzenlenmesi gereken ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günü veya idarenin karar tarihini,"

29.11.2017/135-3

... takip eden ay/dönemin, işyerinin özel nitelikte olması halinde 23'üne, resmî nitelikte olması halinde 7'sine kadar, Kuruma, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kağıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilmektedir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 108. maddesinin 5. fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde, "İşveren ile işyeri sigortalıları arasında akdedilen ve uygulanan iş sözleşmesinin mahkemelerce anılan Kanuna aykırı bulunarak toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanması nedeniyle geriye yönelik ödenmesine karar verilen ücret farklarına ilişkin sigorta priminin mahkeme kararının işverene tebliğ edildiği tarihi,"

Aynı Yönetmeliğinin 108. maddesinin 5. fıkrasının (d) bendinde "4857 sayılı İş Kanunu'nun 21 inci maddesine istinaden iş mahkemelerince veya özel hakem tarafından verilen kararlar uyarınca göreve iadesine karar verilen sigortalı personel için verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk edecek sigorta primlerinin,

1) 21/8/2013 tarihine kadar kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının sigortalıya tebliğinden sonra on iş günü içinde sigortalı, işverene işe başlamak üzere başvurduğu takdirde, onuncu iş gününün içinde bulunduğu ayı,

2) 21/8/2013 tarihinden itibaren sigortalı personelin kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunması ve işverenin usulüne uygun daveti üzerine işe başlaması halinde, davete ilişkin tebligatın alındığı tarihin veya işverenin işçiyi işe başlatmaması halinde, sigortalı personelin işe başlamak için işverene yaptığı başvurusuna ilişkin tebligatın alındığı tarihin içinde bulunduğu ayı,"

Yine aynı Yönetmeliğin 102. maddesinin 5. Fıkrasının (f) bendinde" Kamu kurumlarında çalışan sigortalılar için,

1) 21/8/2013 tarihine kadar idare mahkemesi kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ödenmesi halinde ödemeye ilişkin sigorta primleri mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günü veya idarenin karar tarihini,"

2) 21/8/2013 tarihinden itibaren mahkeme kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ve ücret niteliğinde ödeme yapılması halinde ödemeye ilişkin sigorta primleri mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günü veya idarenin karar tarihini,"

29.11.2017/135-4

... izleyen ay/dönemin sonuna kadar Kuruma ödenmesi halinde yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilmektedir.

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerine göre mahkeme kararı gereği, geriye doğru SGK alacağı doğması halinde, mahkeme kararların ilgililere tebliğ tarihleri esas alınarak, tebliğ tarihini takip eden ay/dönemin, işyerinin özel nitelikte olması halinde 23'üne, resmî nitelikte olması halinde 7'sine kadar, Kuruma, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kağıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilmekte, primlerinin de ay/dönemin sonuna kadar Kuruma ödenmesi halinde yasal süresi içinde ödenmiş sayılmaktadır.

Bu itibarla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 21.11.2017 tarih 5882267 sayılı SGK Genel Yazısı ile, yukarıdaki sayılan durumların, 6325 Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa istinaden işveren-işçi ilişkisinden kaynaklanan, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebine ilişkin bir uyuşmazlığın arabuluculuk süreci sonucunda anlaşma ile sona ermesi durumunda, taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesinin icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın mahkeme kararı niteliğinde sayılıp Kurum iş ve işlemlerinde mahkeme ilamı vasfında kabul edilerek Arabulucuk anlaşma tutanağına göre, SGK alacağı çıkması halinde, alacağı konu Aylık Prim Hizmet Belgesi veya Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin anlaşma tutanağını takip eden ayın 23 üne kadar verilmesi halinde idari para cezası, 30 una kadar ödenmesi halinde de gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacaktır.

İşverenlerimizin ve meslek mensuplarımızın, SGK'nın genel yazısı kapsamındaki konularla ilgili 6325 Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa göre Arabulucuya başvurması halinde yukarıda açıklanan usullere göre hareket ederek, idari para cezası ile gecikme cezası ve gecikme zammından kurtulmaları mümkündür.

Saygılarımızla...

["Arabuluculuk Sözleşmeleri" 21.11.2017 tarih ve 5882267 sayılı SGK genel yazısı tam metni için tıklayınız...>>>](#)